

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۷۹

ف و ز

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۳۷۹، «حرف» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «حرف» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «حرف» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۳۷۹
ریشه	حرف
تعداد تکرار	۶
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۸۶

فهرست مشتقات

۱. حَرْفٍ (۱) ۲. مُتَحَرِّفًا (۱) ۳. يُحَرِّفُونَ (۳) ۴. يُحَرِّفُونَهُ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۳)	۱۸. حیب (۱)	۳۶. سرع (۱)	۵۳. عظم (۱)	۷۰. کفر (۲)
۲. اخذ (۱)	۱۹. حذر (۱)	۳۷. سمع (۸)	۵۴. عفو (۱)	۷۱. کلم (۴)
۳. اخر (۳)	۲۰. حزن (۱)	۳۸. شيء (۱)	۵۵. عقل (۱)	۷۲. کون (۲)
۴. الله (۸)	۲۱. حسن (۱)	۳۹. صفح (۱)	۵۶. علم (۱)	۷۳. لسن (۱)
۵. اله (۸)	۲۲. حفظ (۱)	۴۰. صوب (۲)	۵۷. غضب (۱)	۷۴. لعن (۲)
۶. امن (۴)	۲۳. حیز (۱)	۴۱. صیر (۱)	۵۸. غیر (۱)	۷۵. لوی (۱)
۷. انس (۱)	۲۴. خزی (۱)	۴۲. طعن (۱)	۵۹. فتن (۲)	۷۶. ملک (۱)
۸. انن (۲)	۲۵. خسر (۲)	۴۳. طلع (۱)	۶۰. فرق (۱)	۷۷. نسی (۱)
۹. اول (۱)	۲۶. خون (۱)	۴۴. طمع (۱)	۶۱. فوه (۱)	۷۸. نظر (۱)
۱۰. اوی (۱)	۲۷. خیر (۲)	۴۵. ظمن (۱)	۶۲. فئی (۱)	۷۹. نقض (۱)
۱۱. ای (۱)	۲۸. دبر (۱)	۴۶. طمئن (۱)	۶۳. قتل (۱)	۸۰. هود (۲)
۱۲. بعد (۲)	۲۹. دنو (۲)	۴۷. طهر (۱)	۶۴. قسو (۱)	۸۱. وثق (۱)
۱۳. بوء (۱)	۳۰. دین (۱)	۴۸. طوع (۱)	۶۵. قلب (۴)	۸۲. وجه (۱)
۱۴. بئس (۱)	۳۱. ذکر (۱)	۴۹. عبد (۱)	۶۶. قلل (۲)	۸۳. وضع (۳)
۱۵. بین (۱)	۳۲. رسل (۱)	۵۰. عذب (۱)	۶۷. قول (۴)	۸۴. وله (۸)
۱۶. جعل (۱)	۳۳. رمی (۱)	۵۱. عصو (۱)	۶۸. قوم (۲)	۸۵. ولی (۱)
۱۷. جهنم (۱)	۳۴. رود (۲)	۵۲. عصى (۱)	۶۹. کذب (۱)	۸۶. یوم (۱)
	۳۵. زیل (۱)			

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۷۵} أَفَتَعْظَمُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
۲. {النساء - ۴۶} مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمِعْ غَيْرَ مَسْمُوعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمِعْ وَانظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا
۳. {المائدة - ۱۳} فِيمَا نَقُضُهُمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ
۴. {المائدة - ۴۱} يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَقْوَابِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنُ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْثُوكَ بِحُرِّفُونِ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْتَرِ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
۵. {الأنفال - ۱۶} وَمَنْ يُؤْلَهُمْ يَوْمَئِذٍ دُبْرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَى فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَا وَاهُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
۶. {الحج - ۱۱} وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ